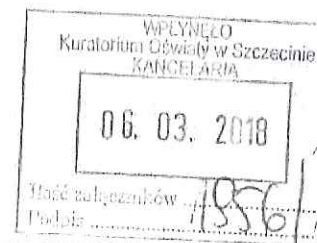

PROTOKÓŁ KONTROLI NR WKOS.5533.58.2018.EZ.MM

Informacje o kontrolowanej szkole:

Nazwa i adres szkoły: Gimnazjum nr 42 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Szczecinie, pl. Mariacki 1, 70-547 Szczecin
Telefon: 91 4336760 E-mail: zso6@miasto.szczecin.pl
Imię i nazwisko dyrektora: Bożena Łoś-Nowak

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Telefon: 91 4427500 e-mail: kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

Lp	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Ewa Zakrzewska	20 lutego 2018 r.	WKOS.5533.58.2018.EZ
2.	Małgorzata Makowska	22 lutego 2018 r.	WKOS.5533.58.2018.MM

Informacje o kontroli:

Termin rozpoczęcia kontroli: 22 lutego 2018 r.
Termin zakończenia kontroli: 22 lutego 2018 r.
Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny: 5533.58.2018
Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły: 62

Kontrola dotycząca zgłoszonych przez Państwa zarzutów dotyczących oceniania ich syna przez nauczyciela WOS-u oraz nadzoru dyrektora nad jego pracą.

Podczas kontroli:

1. Przeprowadzono rozmowę z p. Bożeną Łoś-Nowak – dyrektorem szkoły, p. Markiem Matusiakiem – nauczycielem historii i wiedzy o społeczeństwie (WOS) oraz przewodniczącym „sekcji historii”, p. Renatą Zielińską – wychowawczynią klasy oraz p. Waldemarem Pawelcem – nauczycielem WOS-u.
2. Analizowano następującą dokumentację:
 - Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Szczecinie,
 - Przedmiotowy System Oceniania z WOS-u (dla liceum i gimnazjum z ZSO nr 6),
 - Terminarz 2017/2018 dla ZSO nr 6 w Szczecinie,

- wytyczne dyrektora szkoły dla wychowawców klas przygotowane na zebranie z rodzicami w dniu 14 września 2017 r.,
- „Notatki pohospitacyjne” z obserwacji lekcji pana Waldemara Pawelca z dni: 5 lutego br. (klasa 1f), 8 lutego br. (3Ga) i 8 lutego br.(3Gc), sporządzone przez wicedyrektora szkoły panią Anetę Czaykowską.

Ustalenie stanu faktycznego:

Kontrolę przeprowadzono w związku z pismami rodziców ucznia klasy Gimnazjum nr 42 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Szczecinie, przysyłanymi do wiadomości Kuratorium Oświaty w Szczecinie. Rodzice mieli zastrzeżenia dotyczące oceniania ich syna przez nauczyciela WOS-u p. Waldemara Pawelca.

Jak wynika z przyjętego w szkole terminarza na rok 2017/2018 klasyfikacyjne śródroczne zebranie Rady Pedagogicznej odbyło się 10 stycznia 2018 r. W pismach państwa i pana Waldemara Pawelca wskazano, że ocenie z WOS-u „został powiadomiony” w dniu 5 stycznia br., czyli na pięć dni przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej. W Statucie Zespołu Szkół Ogólnokształcących (ZSO) nr 6 w Szczecinie w § 22 ust.8 pkt 8 zapisano, że: „Oceny klasyfikacyjne nauczyciel zobowiązany jest wystawić na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej”. Dyrektor szkoły wyjaśnił, że powyższy zapisy statutu odnosi się do szkoły dla dorosłych, wchodzącej w skład zespołu. Jednak rzeczony zapis można interpretować również w odniesieniu do szkół dla młodzieży; a z jego poziomu ogólności wynika, że obejmuje on każdą przeprowadzoną w szkole klasyfikację, zarówno roczną, jak i śródroczną.

Statut ZSO nr 6 w Szczecinie ma ujednoliczoną formę, tj. uwzględnia wszystkie typy szkół znajdujące się w jego strukturze. W rozdziale § 22 ust. 8 statutu nt. procedur oceniania brakuje jednoznacznej terminologii precyzującej zarówno typ szkoły, jak i rodzaj klasyfikacji (rocznej i śródrocznej, semestralnej).

W analizowanym statucie w § 22 ust.10 pkt 1c ustalono, że to nauczyciele na początku każdego roku informują uczniów oraz ich rodziców o warunkach i trybie uzyskiwania wyższych ocen klasyfikacyjnych. W przedmiotowym systemie oceniania (PSO) z WOS-u nie określono jednak w żadnym miejscu powyższych procedur.

W § 22 ust. 5 pkt 1 statutu zawarto ponadto informację, że ocenianie odbywa się w oparciu o skalę liczbową, a w pkt. 2 napisano, że: „Nauczyciel po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły może zastosować inną skalę ocen”. W statucie szkoły brak jest informacji dotyczących stosowania w szkole wag i średniej ważonej jako podstawy do wystawienia oceny.

Statut szkoły w § 22 ust. 5 pkt 1 i pkt 3, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 r. poz. 843 z późn. zm.), prawidłowo określa skalę ocen, jednak w § 22 ust. 9 pkt 4 zapisano, że wymagania na stopień celujący powinny obejmować treści wykraczające poza program nauczania. Analogiczny zapis znajduje się także w analizowanym PSO.

Pani Bożena Łoś-Nowak poinformowała, że przedmiotowy system oceniania z WOS-u opracowany został przez zespół przedmiotowy, tzw. „sekcję historii”, w skład którego weszli nauczyciele: historii, filozofii, religii i WOS-u. Tym samym ustalenia w nim zawarte są wspólne dla wszystkich nauczycieli uczących ww. przedmiotów. W przedmiotowym systemie oceniania z WOS-u w punkcie II wymieniono różne „elementy składające się na proces oceniania”, takie jak m.in.: sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi. Analiza ocen pokazuje, że w I „semestrze”

otrzymał on następujące oceny cząstkowe: dwie oceny dostateczne ze sprawdzianu, ocenę dobrą za prezentację, dostateczną za kartkówkę oraz ocenę bardzo dobrą za aktywność. Oceny bieżące ucznia odnoszą się więc do różnych sposobów sprawdzania przez nauczyciela osiągnięć edukacyjnych ucznia, zgodnie ze wskazanymi wyżej „elementami” zawartymi w PSO z WOS-u.

W omawianym dokumencie wyszczególniono dwa konkursy: Małej Olimpiady WOS i Olimpiady WoPiŚW (Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym). Pan Marek Matusiak, pełniący w szkole rolę przewodniczącego „sekcji historii”, uzasadnił, że te konkursy są promowane w przedmiotowym PSO ze względu na ich rangę, regionalny charakter (Mała Olimpiada) i docenienie wysiłku uczniów. W omawianym dokumencie nie ma informacji o tym, że każdorazowy udział ucznia w konkursie będzie nagradzany przez nauczyciela oceną cząstkową.

W PSO zapisano, że: „O ocenie końcowej w największym stopniu decydują oceny z prac klasowych (...) zatem ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych”. Nie zawarto jednak konkretnych informacji, czytelnych dla uczniów i rodziców, jaką wagę przypisano poszczególnym sposobom sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, skoro o ocenie ucznia - zgodnie z pkt. V przytoczonego dokumentu - decyduje średnia ważona. Ponadto w wymienionych w PSO „elementach składających się na proces oceniania” nie ma takiej formy, jak wskazana wyżej „praca klasowa”. Pan Marek Matusiak wyjaśnił, że nauczyciel ma zawsze prawo podwyższyć uczniowi ocenę (nigdy obniżyć), uwzględniając jego indywidualne zaangażowanie i dokonania. Jak wynika z tematu lekcji w dzienniku elektronicznym z systemem oceniania obowiązującym z WOS-u oraz wymaganiami edukacyjnymi pan Waldemar Pawelec zapoznał uczniów w dniu 8 września 2017 r. Pani Bożena Łoś-Nowak poinformowała, że wszystkie przedmiotowe systemy oceniania dostępne są w sekretariacie szkoły, a rodzice zostali o tym poinformowani podczas pierwszego zebrania w dniu 14 września 2017 r.

PSO z WOS-u daje uczniom prawo poprawiania oceny niedostatecznej z „pracy klasowej”. Pan Waldemar Pawelec podczas kontroli dodał, że obligatoryjnie wymaga od ucznia poprawiania sprawdzianu, jeśli otrzymał ocenę niedostateczną, daje także możliwość poprawienia oceny dopuszczającej. Nauczyciel wyjaśnił, że stwarza uczniom okazję do poprawiania bieżących ocen (np. dostatecznej) poprzez uzyskanie kolejnej oceny za inną formę pracy. Jak wynika z informacji przekazanych przez nauczyciela, różnym sposobom sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów przypisano różną wagę. Tych informacji nie ma w PSO, co umożliwi nauczycielowi zupełną dowolność postępowania w zakresie podnoszenia ocen przez uczniów.

Pan Waldemar Pawelec wyjaśnił, że zazwyczaj oddawał uczniom wszystkie sprawdzone prace pisemne (zgodnie ze statutem) za pośrednictwem gospodarza klasy. Uzasadnił to prowadzeniem zajęć z klasą tylko raz w tygodniu i tym, że zależało mu na tym, aby wszyscy uczniowie otrzymywali swoje prace w tym samym czasie. Po każdym sprawdzianie, pracy itd. prowadzi „ewaluację prac pisemnych”, omawia z uczniami kryteria, punktację i podaje prawidłowe odpowiedzi. Pan Pawelec poinformował, że ponieważ był przypadek ściągania przez innych uczniów, wprowadził zasadę, że każda kartka przed napisaniem przez uczniów pracy, jest przez niego parafowana.

Pani Renata Zielińska, wychowawczyni klasy I ..., powiedziała, że 10 stycznia br. odbyło się spotkanie z rodzicami, w trakcie którego na temat ściągania, podkładania gotowych prac, wypowiedział się tylko jeden rodzic. Fakt ten jednak miał miejsce w przeszłości. Ta informacja ze względu na incydentalność nie była dla niej znacząca. Pani Zielińska podkreśliła, że ważniejsze są dla niej sygnały płynące od uczniów z jej

klasy, że mają problem z uzyskaniem wzorcowej odpowiedzi na pytania zawarte w pracach pisemnych z WOS-u. Trudno jest także, co podkreślili z kolei rodzice, o dobrą ocenę z przedmiotu, ponieważ nauczyciel – w ich opinii - ocenia bardzo surowo.

Dyrektor szkoły przedstawił karty obserwacji zajęć z dni: 5 lutego br. i dwie z 8 lutego br. przeprowadzonych przez wicedyrektora szkoły p. Anetę Czaykowską, odpowiednio w klasach: 1f, 3Gc i 3Ga. Uwagi zawarte w „Notatkach pohospitacyjnych” odnosiły się do form pracy na zajęciach i języka przekazu stosowanego przez nauczyciela. Pani Łoś-Nowak oświadczyła również, że w zeszłym roku również prowadzono obserwacje lekcji pana Pawelca. Arkusze z tych obserwacji zostały zarchiwizowane. Dyrektor szkoły po skargach państwa podjął współpracę z konsultantem ZCDN panią Anną Kowalczyk, w celu oceny strony merytorycznej prac pisemnych i stosowanych przez pana Pawelca zasad oceniania. W celu umożliwienia powyższego dyrektor szkoły polecił nauczycielowi WOS-u przechowywanie wszystkich pisemnych prac uczniów. Przedstawione przez dyrektora szkoły dokumenty potwierdzają kwalifikacje pana Pawelca do nauczania m.in. przedmiotu WOS.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. W statucie nie określono terminu ustalania śródrocznych ocen klasyfikacyjnych lub, jeśli zapis zawarty w § 22 ust. 8 pkt 8 stosuje się do oceny śródrocznej, nie dotrzymano tego terminu.
2. W statucie stosuje się nieprecyzyjną i niejasną terminologię odnoszącą się do klasyfikowania szkoły młodzieżowej i szkoły dla dorosłych.
3. Statut szkoły daje nauczycielowi możliwość zmiany skali ocen, nie przewiduje jednak stosowania wag przez nauczycieli. Jakie wagi odpowiadają poszczególnym sposobom sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia nie precyzuje także PSO z WOS-u.
4. W statucie szkoły określono, że ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych należy do nauczycieli poszczególnych przedmiotów. Takich informacji brakuje w analizowanym PSO.
5. Statut szkoły i PSO z WOS-u nieprawidłowo określają wymagania na ocenę celującą. Art. 44 b ust. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.) wyraźnie wskazuje, że ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania. Ocena ucznia powinna więc wynikać ze stopnia przyswojenia treści podstawy programowej lub realizowanego w szkole programu. Jeśli uczeń opanował wszystkie wymagania zawarte w podstawie programowej lub wynikające z realizowanego przez nauczyciela programu nauczania, powinien otrzymać ocenę celującą. Jest to zgodne z przyjętą w szkole skalą ocen i skalą wskazaną w rozporządzeniu z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 r. poz. 843 z późn. zm.).
6. Stosowana w PSO terminologia związana z „elementami składającymi się na proces oceniania” powinna być precyzyjna i jednolita.
7. PSO powinno określać i doprecyzowywać możliwości poprawiania ocen przez ucznia, aby ocenianie w efekcie spełniało funkcję motywującą dla każdego ucznia.

Zalecenia:

1. Uzupelnic statut szkoły w szczególności w zakresie stosowania wag ocen oraz określenia terminów ustalania ocen śródrocznych, zgodnie z art. 44 b ust. 10 i art. 44 h ust. 6 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.).
2. Dostosować przepisy PSO z WOS-u w zakresie otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych do zapisu z art. 44 b ust. 6 pkt 6 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.).
3. Doprecyzować zapisy Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Szczecinie i Przedmiotowych Systemów Oceniania, dotyczące wymagań na ocenę celującą i inne oceny, zgodnie z art. 44 b ust. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.).
4. Wzmocnić nadzór pedagogiczny nad pracą nauczyciela WOS-u, zgodnie z § 22 ust. 1 pkt. 2 i ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1658).

Termin realizacji – niezwłocznie od dnia otrzymania

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017, poz. 1658) dyrektor szkoły, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń - powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali:

DYREKTOR
ZSO Nr 6 w Szczecinie
mgr Bożena Łoś-Nowak

(dyrektor szkoły)

WIZYTATOR
Ewa Zakrzewska

(przeprowadzający kontrolę)

STARSZY WIZYTATOR
Małgorzata Malinowska

Protokół sporządzono dnia 1 marca 2018 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR
ZSO Nr 6 w Szczecinie

Poświadczam odbiór protokołu kontroli. *2.03.2018 r.* *mgr Bożena Łoś-Nowak*
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora przedszkola)

Sierew, dnia *2.03.* 2018 r.

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017, poz. 1658), protokół kontroli zawiera parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu.

Handwritten initials/signature